

АКАДЕМИЈА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА - СИРМИЈУМ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ЗАВРШНОГ МАСТЕР
РАДА

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:
<p>1. Датум и орган који је именовао комисију:</p> <p>25.2.2026. године: Наставно-стручно веће Високе школе струковних студија – Сирмијум, Сремска Митровица.</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, и назив високе школе струковних студија и установе у којој је члан комисије запослен:</p> <p>др Гордана Степић, ментор, професор струковних студија, Дидактичка група предмета, Академија струковних студија – Сирмијум, Сремска Митровица</p> <p>др Марта Дедај, председник Комисије, професор струковних студија, Педагогија, Академија струковних студија – Сирмијум, Сремска Митровица</p> <p>Ана Миљојковић, струковни мастер васпитач, руководиоца објекта, Предшколска установа „Звездара” Београд</p>
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме:</p> <p>Романа, Зоран, Матовић</p> <p>2. Датум рођења, општина, Република:</p> <p>26.11.1990. Сисак, Република Хрватска</p> <p>3. Година уписа на мастер струковне студије, студијски програм:</p> <p>Студијски програм: Струковни мастер васпитач</p> <p>Година уписа: 2024.</p>
III НАСЛОВ ЗАВРШНОГ РАДА:
Компетентност васпитача за остваривање права детета у васпитно-образовној пракси
IV ПРЕГЛЕД ЗАВРШНОГ РАДА:
<p>Завршни мастер рад кандидаткиње Романе Матовић под називом „Компетентност васпитача за остваривање права детета у васпитно-образовној пракси“ има укупно 75 страна, укључујући ненумерисане уводне стране и прилоге. Рад садржи 19 табела, 4 графикана, литературу и два прилога - упитник за васпитаче и индикаторе за анализу педагошке документације.</p> <p>Текст рада организован је у следеће целине: Увод; Теоријски оквир истраживања; Методологија истраживања; Резултати истраживања и дискусија резултата; Промена у пракси; Закључак; Литература и Прилози. У теоријском делу размотрени су појам и развој права детета, Конвенција о правима детета, нормативни и програмски оквир у Републици Србији, право на заштиту од дискриминације, принцип</p>

најбољег интереса детета, партиципација и грађанска права, право на заштиту од насиља, злостављања и занемаривања, образовање за права детета, права детета у предшколској установи и професионалне компетенције васпитача за њихово остваривање.

Истраживање је реализовано са циљем да се испитају компетентности васпитача за остваривање права детета у васпитно-образовној пракси, ставови васпитача о правима детета и потребе за додатном професионалном подршком. Постављена су три задатка: сагледавање ставова васпитача, испитивање самопроцене развијености њихових компетенција и анализа педагошке документације са становишта остваривања права детета. Примењени су метод теоријске анализе и дескриптивни метод, као и технике анкетирања, скалирања и анализе садржаја. Коришћени су анкетни упитник за васпитаче и протокол за анализу садржаја педагошке документације. Узорак је обухватио 31 васпитачицу запослену у ПУ „Звездара“ у Београду и десет прича о темама/пројектима. Подаци су обрађени квантитативно и квалитативно, применом фреквенција, процената, аритметичких средина и анализе садржаја.

Резултати истраживања показују да испитанице у великој мери препознају значај остваривања права детета и исказују позитивне ставове према основним принципима Конвенције о правима детета. Највећи степен сагласности утврђен је у погледу неприхватљивости дискриминације и телесног кажњавања, значаја заштите од насиља, поштовања приватности и примене позитивне дисциплине. Истовремено су уочени мање уједначени ставови у разумевању дејче партиципације, укључивању деце у доношење одлука и тумачењу односа права и одговорности детета.

Самопроцена показује да васпитачице своје компетенције углавном процењују као добро развијене. Највише су процењене компетенције за реаговање у ситуацијама дискриминације (90,32%), примену позитивне дисциплине (87,10%), сарадњу са родитељима у решавању случајева насиља (87,09%), као и планирање превентивних активности и реаговање у ситуацијама насиља (по 83,87%). Нешто ниже процене забележене су у омогућавању деци да активно учествују у одлучивању (58,06%) и слободно изражавају мишљење (64,52%). Посебно је значајан податак да 90,3% испитаница није похађало стручно усавршавање у овој области. Као најпотребније облике подршке издвојиле су стручно усавршавање, подршку стручних сарадника, практичне материјале, примере добре праксе и размену искустава са колегама.

Анализа десет прича о темама/пројектима извршена је у оквиру пет домена права детета. Укупна просечна вредност $M = 1,13$ показује да су права детета присутна у документацији, али неуједначено и недовољно систематично. Највидљивији су партиципација и грађанска права ($M = 1,80$) и принцип најбољег интереса детета ($M = 1,64$). Заштита од дискриминације оцењена је просечном вредношћу $M = 1,00$, заштита од насиља, злостављања и занемаривања $M = 0,74$, док је најнижа вредност утврђена у домену образовања за права детета ($M = 0,48$). Налази показују да су иницијативе, питања и интересовања деце често видљиви, али су конкретни поступци индивидуализоване подршке, превенције насиља, препознавања дискриминације и непосредног учења о правима знатно ређе документовани.

Поређењем резултата упитника и анализе документације уочен је раскорак између високе самопроцене компетенција и мање видљивости појединих домена права детета у документованој пракси. Посебно се издвајају заштита од дискриминације и насиља, које су високо процењене у упитнику, али слабије представљене у причама о темама/пројектима. Насупрот томе, партиципација је највидљивији домен у документацији, иако су испитанице у појединим аспектима препознале тешкоће у омогућавању деци да стварно утичу на одлуке.

У поглављу Промена у пракси приказана је прича о теми/пројекту „Како настаје храна?“. Кроз посету пијаци, истраживање намирница, драматизацију, разговоре о различитим културама и укључивање породица приказани су начини на које се дејча иницијатива, избор, сарадња, уважавање различитости, безбедност и заједничко одлучивање могу интегрисати у реални програм. Овај пример повезује налазе истраживања са конкретним поступцима у пракси и показује могуће правце њеног унапређивања.

На основу резултата предложено је континуирано стручно усавршавање васпитача, хоризонтална размена и подршка стручних сарадника, систематичније документовање права детета, јачање стварне партиципације деце, индивидуализоване подршке, превенције насиља и образовања за права детета. Резултати су приказани прегледно, табеларно и графички и тумачени у складу са постављеним истраживачким задацима.

V ВРЕДНОВАЊЕ ЗАВРШНОГ РАДА:

Завршни мастер рад урађен је у складу са образложењем датим у пријави теме. Садржи све битне елементе стручног и истраживачког рада и на јасан начин повезује теоријска полазишта, методологију, резултате истраживања и могућности унапређивања васпитно-образовне праксе.

Стручни допринос рада огледа се у повезивању ставова и самопроцене компетенција васпитача са анализом педагошке документације. На тај начин кандидаткиња је сагледала не само декларативно разумевање права детета већ и њихову видљивост у документованом реалном програму. Учени раскорак између високе самопроцене компетенција и неуједначене заступљености појединих домена у документацији представља релевантно полазиште за професионалну рефлексiju, стручно усавршавање и квалитетније документовање праксе. Практичну вредност рада додатно потврђује приказ теме/пројекта „Како настаје храна?“, у којем су резултати истраживања преточени у конкретне поступке подршке дејој партиципацији, различитости, безбедности и сарадњи са породицом.

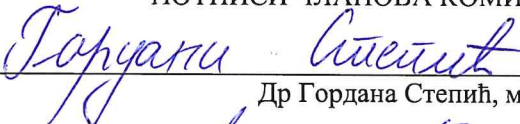
С обзиром на изнето, рад испуњава услове да буде прихваћен, а кандидаткињи одобрена јавна одбрана.

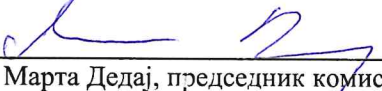
VI КОНАЧНА ОЦЕНА ЗАВРШНОГ РАДА И ПРЕДЛОГ:

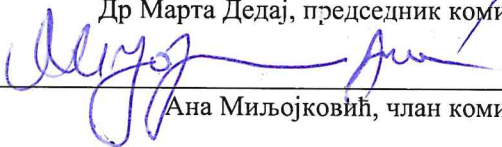
На основу укупне оцене рада, комисија предлаже:

- да се завршни рад прихвати а кандидату одобри одбрана

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Гордана Степић, ментор

Др Марта Дедај, председник комисије

Ана Миљојковић, члан комисије